

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10C/451/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812206976
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2013:8812206976.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko, a.s., Prievozská 6/A, Bratislava, IČO: 35 697 270, proti odporcovi: A. X., E.. XX. XX. XXXX, I. S. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, Petrovská 10, Skalica, IČO: 42 264154, zastúpeného: JUDr. Jozef Kemp, advokát, Nám. Josipa Andriča 1, Chorvátsky Grob, o zaplatenie 259,27 eur s prísl., t a k t o

rozhodol:

Konanie v časti o zaplatenie istiny 259,27 eur z a s t a v u j e .

Odporca j e p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi 9 % ročný úrok z omeškania zo sumy 160,27 eur od 27. 11. 2010 do 27. 06. 2013.

V prevyšujúcej časti požadovaného úroku z omeškania návrh z a m i e t a .

Odporkyňa j e p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 16,50 eur do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 259,27 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne z dlžnej sumy od 27. 11. 2010 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie návrhu odôvodnil tým, že navrhovateľ s odporcom uzatvoril dňa 21. 12. 2009 zmluvu č. A4774453, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné podmienky. V zmysle predmetnej zmluvy navrhovateľ vypožičal odporcovi SIM kartu, ktorá umožňovala odporcovi využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo XXXXXXXXXXXX. Pri uzatváraní Dodatku k zmluve č. A4774453 navrhovateľ odpredal odporcovi mobilný telefón zn. Nokia za akciovú cenu 1,00 eur. Tým, že odporca riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb vyfakturovaných v období 27. 07. 2010 - 27. 10. 2010 porušil zmluvné povinnosti a v zmysle uzatvoreného dodatku k zmluve o pripojení je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 100 eur. Pokusom o pokonávku zo dňa 12. 11. 2010 oznámil navrhovateľ odporcovi sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a výšku zmluvnej pokuty, vyzval ho na ich úhradu v dodatočnej lehote a následne ukončil platnosť zmluvy. Odporca na pokus o pokonávku reagoval čiastočnou úhradou pohľadávky za neuhradené služby vo výške 88,46 eur. Navrhovateľ v časti zmluvnej pokuty upustil od jej vymáhania a žiadal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 99 eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi akciovou a predajnou cenou zariadenia. V zmysle Všeobecných podmienok si navrhovateľ uplatnil aj úrok z omeškania a to odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie, t.j. odo dňa 27. 11. 2010. Navrhovateľova pohľadávka voči odporcovi ku dňu podania žaloby pozostáva z neuhradených služieb vo výške 160,27 eur a z nároku na zaplatenie zníženej zmluvnej pokuty vo výške 99 eur, t.j. pohľadávka bola celkom v sume 259,27 eur.

Odporkyňa s návrhom nesúhlasila, nakoľko po podaní návrhu na súd zaplatila žalovanú istinu.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to žalobným návrhom, Zmluvou o pripojení č. A4774453, Dodatkom k zmluve spolu s prílohou č. 1, pokusom o pokonávku zo dňa 12.11.2010, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb, opisom faktúr vystavených navrhovateľom, písomným vyjadrením navrhovateľa a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledujúci skutkový stav veci:

Podľa Zmluvy o pripojení č. A4774453 zo dňa 21. 12. 2009 navrhovateľ poskytol odporcovi ako užívateľovi - fyzickej osobe - nepodnikateľovi, 1 ks SIM karty, ktorá umožňovala odporcovi využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo XXXXXXXXXX. Predmetom zmluvy bol účastnícky program - Volania všetkým 100 + Večer a víkend - Nonstop zdarma. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy boli prílohy a to Všeobecné podmienky, Cenník a Informácie o poskytovaných službách.

Z Dodatku k zmluve č. A4774453 zo dňa 21. 12. 2009 (ďalej len „Dodatok“) uzavretého medzi účastníkmi konania vyplýva, že v súvislosti s kúpou koncového telekomunikačného zariadenia typu Nokia 2730, sa účastníci dohodli na kúpnej cene za prístroj vo výške 1 euro. Odporca sa zaviazal splniť povinnosti vyplývajúce mu z Článku 2. tohto dodatku, teda riadne a včas zaplatiť kúpnu cenu za ňou zakúpený akciový mobilný telefón a pravidelne mesačne platiť poplatok najmenej vo výške 12,01 eur s DPH a to na základe vystavenej faktúry navrhovateľom. V Článku 2. bod 2.5. odporca sa zaviazal za porušenie zmluvných povinností podľa bodu 2.3. a 2.4. tohto článku zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 100 eur. V Zmysle bodu 2.3. tohto článku sa odporca zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom po dobu 24 mesiacov odo dňa uzatvorenia tohto dodatku.

Za neuhradené služby navrhovateľ vyfakturoval odporcovi jednotlivými faktúrami cenu poskytnutých služieb vo výške 160,27 eur. Predmetné faktúry boli zo strany odporcu čiastočne uhradené po doručení pokusu o pokonávku vo výške 88,46 eur.

Písomným podaním zo dňa 19. 08. 2012 navrhovateľ zobral návrh čiastočne späť a to v časti istiny 259,27 eur, nakoľko odporca po podaní návrhu na vydanie platobného rozkazu zaplatil dňa 27. 06. 2013 sumu 259,27 eur. Navrhovateľ trval na úhrade 9 % ročného úroku z omeškania zo sumy 259,27 eur od 27. 11. 2010 do 27. 06. 2013 vo výške 60,66 eur a trov konania.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplátne zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b) zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „Zákon“), účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 43 ods. 1, 2 Zákona, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods. 5 Zákona, podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník opakovane neoprávnenne zasahuje do zariadenia verejnej siete alebo takýto zásah umožní tretej osobe, hoci aj z nedbanlivosti, ak nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti, ak pripojí na verejnú sieť zariadenie, ktoré nespĺňa požiadavky osobitných predpisov, alebo používa také zariadenie v rozpore so schválenými podmienkami a ani na výzvu podniku zariadenie neodpojí, ak opakovane používa verejnú službu spôsobom, ktorý znemožňuje podniku kontrolu jej používania, ak opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba C. T. I. platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba C. T. I. a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba C. T. I. platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba C. T. I. sa použije počas celého tohto.

Na základe vykonaného dokazovania a vychádzajúc z citovaných ustanovení súd mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá spotrebiteľská zmluva. Spotrebiteľ - odporca v čase uzatvárania zmluvy o pripojení a následne dodatku k tejto zmluve, ktorým

došlo k podstatnej zmene dojednaných zmluvných podmienok, nemal možnosť individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy s dodávateľom - navrhovateľom. Zo strany odporcu došlo k porušeniu zmluvných podmienok a to neuhradením cien poskytnutých služieb a poplatkov za obdobie od 7/2010 až 10/2010, ktoré mu boli zo strany navrhovateľa vyfakturované jednotlivými faktúrami.

Odporkyňa po podaní návrhu na súd zaplatila navrhovateľom požadovanú istinu vo výške 259,27 eur a vzhľadom na čiastočné späťvzatie návrhu navrhovateľom, súd podľa § 96 ods. 1 OSP konanie v časti o zaplatenie sumy 259,27 eur zastavil.

Odporkyňa tým, že nezaplatila cenu za poskytnuté služby ani v dodatočnej lehote určenej navrhovateľom v pokuse o pokonávku, teda do 26. 11. 2010, dostala sa dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty, t.j. dňom 27. 11. 2010, do omeškania. Týmto dňom vznikol navrhovateľovi nárok na úroky z omeškania zo sumy 160,27 eur, t.j. zo sumy neuhradených služieb. Podľa zistenia súdu výška základnej úrokovej sadzby C. T. I. platná k prvému dňu omeškania s plnením, t.j. ku dňu 27. 11. 2010, bola 1,0 % ročne. Výška úrokov z omeškania ku dňu 27. 11. 2010 bola teda 9,00 % ročne. Súd priznal navrhovateľovi nárok na úroky z omeškania v súlade s platnou právnou úpravou a to podľa § 517 ods. 2 Občianskeho Zákonníka v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. vo výške 9,00 % ročne od 27. 11. 2010 do 27. 06. 2013 zo sumy 160,27 eur.

V prevyšujúcej časti požadovaného úroku z omeškania zo sumy 99 eur od 27. 11. 2010 do 27. 06. 2013 súd návrh zamietol. V zmysle Dodatku k zmluve o pripojení a Všeobecných podmienok navrhovateľa bola medzi účastníkmi konania pre prípad porušenia zmluvných dojednaní dohodnutá zmluvná pokuta (zmluvná podmienka) a súd mal za to, že takto dohodnutá zmluvná pokuta je v rozpore s ust. § 3 ods. 1 a § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka.

V danej právnej veci bola medzi navrhovateľom a odporcom uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Ustanovenie § 53 ods. 1, veta druhá predstavuje cestu na širšiu súdnu ochranu spotrebiteľa aj vo vzťahu k esenciálnym zložkám zmluvy.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“). Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1. januára 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky aj do Občianskeho zákonníka.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Súd pri svojom rozhodovaní ohľadom uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty prihliadal aj k ostatným zmluvným podmienkam, k povahe služby, k okolnostiam uzatvorenia jednotlivých zmlúv. Za relevantnú treba považovať aj tú skutočnosť, že zmluvná pokuta má zohľadňovať zľavnenú cenu mobilného telefónu a v prípade predčasného ukončenia garantovať návratnosť prostriedkov investovaných do zľavy pri odpredaji telefónu. Zmluvná pokuta má však aj iný a to nežiaduci rozmer. Zmluvná pokuta neprimerane ukracuje spotrebiteľa.

V danej právnej veci si navrhovateľ uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, na ktorú mu v zmysle zmluvných podmienok vznikol nárok, nakoľko odporca riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb. Teda navrhovateľovi v tejto situácii, keď odporca sa zaviazal platiť pravidelne mesačne paušálny poplatok minimálne vo výške 12,01 eur, vznikol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 100 eur. Odporca navrhovateľovi nezaplatil cenu za poskytnuté služby za obdobie od 7/2010 do 10/2010. Zmluvná pokuta dojednaná v dodatku k zmluve o pripojení ho však zaväzovala k jej zaplateniu v prípade porušenia zmluvy počas celej doby viazanosti a to aj v prípade, ak si účastník zmluvy plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované navrhovateľom, riadne platil ich úhradu, až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti, pričom aj v prípade nezaplatenia poslednej úhrady mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu stále v plnej výške. V tomto smere navrhovateľ nerozlišoval medzi prípadmi, kedy zo spotrebiteľom ukončí zmluvu jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti, alebo keď sa tak stane na začiatku doby viazanosti. V oboch týchto prípadoch je spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo je potrebné považovať za neprijateľné.

Súd je toho názoru, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného z účastníkov zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že navrhovateľ ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednania by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinnosti.

V súlade s platným právom je možné dojednať zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách a to so zreteľom na povahu, obsah a všetky

osobitosti dotknutého právneho úkonu. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je síce zákonom limitovaná, nemôže však byť v rozpore so zásadou zakotvenou v ustanovení § 3 Občianskeho zákonníka, teda nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi.

Do pozornosti súd tiež dáva navrhovateľovi, že dotknutá zmluvná podmienka týkajúca sa zmluvnej pokuty, už bola súdom určená za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti ako celku. Cieľom tohto určenia bolo, aby sa navrhovateľ zdržal používania tejto podmienky vo vzťahu ku všetkým spotrebiteľom, na ktorých majú takto dojednané zmluvné podmienky priamy dosah a môžu ich rovnako poškodiť (rozsudky Krajského súd v Prešove a to vo veciach vedených pod sp. zn. 6Co/91/2011, 6Co/44/2012, 19Co/30/2012).

Súdna kontrola štandardných spotrebiteľských zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ak by sa jeden spotrebiteľ pred neprijateľnou podmienkou chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Súd preto aj s ohľadom na uvedené nevidel riešenie len v čiastočnej neplatnosti

zmluvnej pokuty, nakoľko je problematické aj nastaviť výšku zmluvnej pokuty tak, aby plnila význam pre dodávateľa a nepoškodzovala spotrebiteľa. Len čiastočné zneplatnenie zmluvnej pokuty by navyššie nieslo riziko, že takéto opatrenie by navrhovateľa neodradilo, pretože v prípade súdnej kontroly by bola len sporadicky zmluvná pokuta zmoderovaná, ale predsa len by zostala a neprimerane by regulovala vzťahy neurčitého počtu spotrebiteľov.

Súd dospel k záveru, že hoci odporkyňa zaplatila po podaní návrhu celú navrhovateľom požadovanú istinu, teda aj žiadanú zmluvnú pokutu vo výške 99 eur, súdnym rozhodnutím by navrhovateľovi nebola zmluvná pokuta priznaná. S prihliadnutím na danú skutočnosť, súd nepriznal navrhovateľovi úrok z omeškania z požadovanej zmluvnej pokuty - 99,- eur a v tejto časti jeho návrh zamietol.

Podľa § 142 ods. 3 O.s.p., aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Podľa § 137 O.s.p., trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 151 ods. 1, 2 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v

V danej právnej veci mal navrhovateľ neúspech len v nepatrnej časti (zamietnuté úroky z omeškania zo zmluvnej pokuty), preto mu súd priznal voči odporkyni plnú náhradu trov konania, ktoré pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku za podaný návrh vo výške 16,50 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. I O.s.p.
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)
- f) rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.